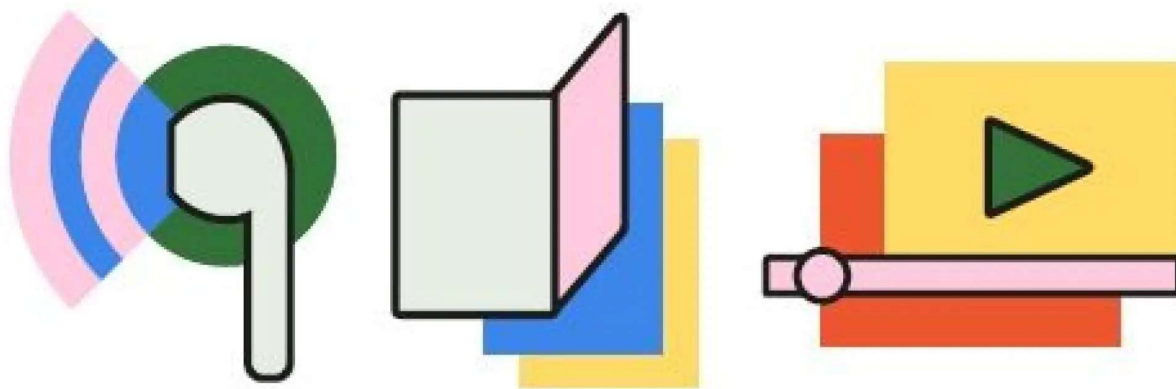

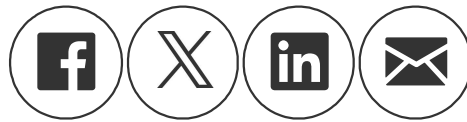
Anmeldelse

En historiebog, der holder mere, end den lover

Historiker og journalist Vibe Termansen skriver en fuldt illustreret tour de force om livet under den kolde krig, og bogen illustrerer, hvordan en historiebog for de ældste elever kan skrives. Nyd den.

OFFENTLIGGJORT 31.10.2024 - 12:58

Fakta

Bag Jerntæppet - En historie om Den
Kolde Krig

I mange af de eksisterende historiebøger for
udskolingene kan man finde mere eller mindre
fyldige kapitler om den kolde krig, dens
optakt og den efterspil. På forskellige
historieportaler finder vi ligeledes forløb, der
anskuer årtierne med udvalgte nedslag i

Vietnamkrigen, Cubakrisen, Berlinmuren eller atomkapløb.

Bag Jerntæppet - En historie om Den Kolde Krig giver de store elever et detaljeret indblik i årtierne efter anden verdenskrig og den opdelte verden, vi var en del af. Europa var delt og Øst og Vest og repræsenterede to forskellige verdener og ideologier. Dette beretter Vibe Termansen om med både store linjer, men også særlige historier om de mennesker, der forandrede verdenshistorien og dem, der måtte leve med med - eller overleve - forandringerne.

Bogens illustrationer af Mikkel Henssel vender jeg tilbage til, for de fortjener udelt opmærksomhed.

Vibe Termansen indleder med letforståelige kort over Europa i 1949, 1992 og en oversigt over det gigantiske Sovjetunionen og NATO og Warszawapagten. Kortene efterfølges af en flersides tidslinje, der strækker sig fra den russiske revolution i 1917 til Sovjetunionens fald i 1992. Både kort og tidslinje kan genbesøges under læsning efter behov.

Fra den russiske revolution og Lenins magtovertagelse bevæger vi os fremad gennem årtierne, og bogen giver læseren et indblik i den udvikling, vi så i verden endnu inden Første Verdenskrig var afsluttet. Der vil altid være holdninger til prioriteringen af historisk stof, men hvert nedslag fylder konsekvent to sider inklusive illustrationer. Det er en god disponering, fordi de skaber det

fornødne tekstoverblik for de unge læsere. Teksten virker ikke unødigt pædagogisk bearbejdet i den forstand, at det nødvendige fagsprog holdes uden at tekstmængden tager overhånd. Det er også nødvendigt, når man kaster sig ud i en 145 sideres fagbog for unge. Sproget er konsekvent holdt i berettende fortællerfremstilling, og som lærer vil det faktisk give mening med enkelte oplæsningsstunder i historieundervisningen. Man skal dog være opmærksom på, at sproget til tider kan være en smule holdningstungt, og enkeltstående forsøg på at skrive i ungt sprog virker ikke helt efter hensigten. Sprogstilen er en smagssag, men jeg savner at eleverne får mulighed for at danne sig egne holdninger og perspektiver på indholdet gennem selvstændigt kildearbejde. Der optræder dog

faktabokse og kort, som glimrende kan bruges som kilder. Vi finder også eksempler på gengivede propagandaplakater.

Uagtet af sprogstilen, så finder man adskillige historier fra den kolde krig, som jeg som historielærer enten aldrig før er stødt på eller kun har hørt om perifært. Det er dybt interessant og vidner om forfatterens indsigt i stoffet, for kun med den indsigt er man i stand til at prioritere sit stof, som Vibe Termansen gør det i *Bag Jerntæppet*. Tag eksempelvis den baltiske menneskekæde i 1989, der strakte sig over 675 kilometer fra Tallin over Riga til Vilnius. Menneskekæden markerede 50-året for Molotov-Ribbetrop-pagten, som Termansen fortæller om tidligere

i bogen. Det er fortællinger som disse, der gør bogen svær at lægge fra sig. Og det er den.

Det skyldes ikke mindst de fuldstændig betagende illustrationer fra Mikkel Henssel, der også har stået for den grafiske tilrettelæggelse. Det har han gjort til perfektion. Illustrationerne er mere end almindeligt iøjnefaldende og er holdt i en kantet linoleumssnit-præget stil. Henssel skriver på sin hjemmeside, at han generelt forsøger at fange historiens essens gennem et billedsprog, der fanger læseren. Det lykkes på flere planer. Dels er illustrationerne grafisk og stilmæssigt tilpasset det enkelte opslags fortidsfortælling, men det grafiske udtryk fanger for mig at se også essensen af den kolde krig. Det passer til tung betonkommunisme og til portrætter af

statsledere og borgere, som vi møder i bogen. Se midteropslaget af Statsuniversitetet i Moskva, som stod færdigt i 1953. Her bruges bogmediet til fulde.

Bag Jerntæppet - En historie om Den Kolde Krig holder mere, end hvad den lover. Vi får mange historier fra den kolde krig, og skolerne bør investere i fire-fem eksemplarer, som dels kan bruges af historielærerne. Der vil med stor sandsynlig være ny viden at hente. Bøgerne kan også bruges af de niendeklasseelever, der trækker den kolde krig ved prøverne, og her vil der ofte være brug for mere end et enkelt eksemplar.

Det skal nævnes til slut, at bogen også trækker tråde op til nutidens Europa og krigen i Ukraine. Dermed gives der fint

mulighed for historisk bevidsthed hos de elever, der bevæger sig tilbage bag jerntæppet.

HISTORIE

ANMELDELSER

ABONNER PÅ TAGS

Seneste anmeldelser

Smuk ordløs rejse

Und dig selv og dine elever en tur med papirbåden.